

Markt en trends

Voorlopig voldoende aanbod

Granen en grondstoffen

[Lourens Gengler]

De verwachting van de VS en Brazilië over de opbrengst van grondstoffen is naar beneden bijgesteld.

Ondanks minder graanopbrengsten, is er nog geen sprake van onvoldoende aanbod.

Graanprijzen zitten nog steeds in mineur. De eerste partijen zijn zelfs ter interventie aangeboden. Volgens de handel zijn mengvoerb企业 zeer terughoudend in bestellingen op de langere termijn. Veelal wordt niet verder besteld dan voor de lopende maand plus één. Een grote noodzaak voor indekken over enkele maanden lijkt er ook niet te zijn. Aan de andere kant wordt ook bericht dat grondstoffen al worden vastgelegd voor september 2009, als daar tegenover ook relevante afzet aan mengvoer is verkocht. Uiteraard met de nodige dekking voor kosten van transport en valuta.

Aanbod

Op korte termijn lijkt er weinig beweging in de markten. Het is zaak om alvast naar de jaarwisseling te kijken, want in Frankrijk ligt de graanhandel vanaf 20 december tot en met de eerste week van 2009 stil. Dat beperkt het aanbod en als er onverhoeds lage waterstanden bij de grote rivieren optreden, kan er tijdelijk krapte ontstaan. Op de langere termijn hangt veel af van de weersomstandigheden in Oost-Europa en de Oekraïne.

Wereldwijd is er voldoende aanvoer en voorraad van granen, rijst, mais, en oliezaden, alhoewel de FAO nog uitgaat van tien weken voorraad. Op zich is dat relatief weinig. Het Amerikaanse ministerie van Landbouw toont in haar analyse van 10 november over de wereldmarkt van granen en zaden in grote lijn weinig verandering ten opzichte van de voorgaande maand.

Wel zijn er enkele duidelijke wijzigingen bij de mais. In de VS is de productie 13 miljoen bushel lager gesteld.

Tegelijkertijd daalt de verwachte export echter met 50 miljoen bushel, zodat de eindvoorraad 36 miljoen bushel hoger zal uitpakken. Het binnenlandse gebruik voor ethanol zal naar schatting 25 miljoen meer worden, maar dat wordt gecompenseerd door een soortgelijke daling bij gebruik van mais als veevoer. Per saldo betekent het meer druk op de maisprijs in de VS. De verwachtingen voor de inzaai van winter tarwe in de VS zijn naar beneden bijgesteld. Dit is gebaseerd op 2 miljoen bushel lagere verkoop van zaaizaad. Ook in Europa is de maisprijs zeer laag en concurreert daarmee flink met tarwe voor gebruik in pluimvee- en varkensvoer.

Soja

Rond soja heeft de USDA de binnenlandse productie iets naar beneden bijgesteld vanwege lagere opbrengst per hectare. Op de langere termijn wordt gekeken naar Zuid-

Amerika. Voor Brazilië wordt het komende seizoen vooralsnog een schatting gegeven van 60 miljoen ton totale opbrengst. Dat is een bijstelling naar beneden met 4 procent ten opzichte van de laatste verwachting. Als oorzaak wordt zowel een lager areaal als lagere opbrengsten verwacht. En dat is op zijn beurt weer een gevolg van gestegen kosten en beperktere kredietmogelijkheid. Aan de andere kant profiteert de Braziliaanse export wel van de sterkere dollar.

De gekelderde olieprijs heeft z'n weerslag op prijzen van plantaardige olie. De prijzen van soja op Chicago staan onder druk en kennen tegelijkertijd een stevige weerstand aan de onderkant volgens analisten. In onze regio is de tijdelijke krapte in de aanvoer van sojameel grotendeels voorbij. Bij palm wordt een lichte prijsstijging geconstateerd.

Tekort

Binnen een termijn van enkele jaren stevent Europa echter af op een enorm tekort aan soja als de politiek tenminste geen actie onderneemt inzake toelating van nieuwe transgene rassen, of in ieder geval de nultolerantie afschaft. Deze boodschap werd tijdens Eurotier in Hannover gegeven door de Duitse vereniging van oliezaad verwerkende industrie (OVID). De organisatie hekelt de trage handelwijze van de Europese toelatingsautoriteit. „Het komende jaar zullen we nog geen krapte zien, maar gezien het zeer grote scala aan transgene rassen dat in de komende jaren op de markt komt, zal het voor ons steeds moeilijker worden om aan de importeisen te voldoen. Vooral door de nultolerantie is het risico te groot dat een volledige scheepslading wordt afgekeurd”, aldus OVID.

In Nederland heeft de Tweede Kamer in een motie aan minister Verburg opgedragen dat ze tegen toelating van het nieuwe transgene Monsanto RR sojaras moet stemmen. De politici zijn daarmee duidelijker op de stoel van een (wetenschappelijke) toelatingscommissie gaan zitten. Minister Verburg heeft echter aangekondigd de motie naast zich neer te leggen. Daarmee is ook in Nederland de ggo-discussie politiek op scherp gezet.

Melkquotering

Woensdag 19 november kwam de Europese raad van landbouwministers bijeen om onder andere een besluit te nemen inzake maatregelen rond melkquotering tot de beoogde afschaffing in 2015. Steeds gaat het daarbij om de zogenaamde harde of zachte landing. Met andere woorden, hoe kunnen we zorgen voor een zo geleidelijk mogelijke overgang zonder drastische verstoring van de markt. Tegenstanders van afschaffen, onder andere veehouders verenigd in de European Milk Board, wijzen op de nu al wereldwijd ingestorte melkprijs en verwachten een verder afkalven van hun inkomen als de EU daarbovenop het quotum met enkele procenten verhoogd. Een kleine stijging van aanbod heeft direct sterke negatieve effecten voor veehouders, zo blijkt. Aan de andere kant zien landbouworganisaties in onder andere Nederland en Duitsland grote schaalvoordelen en mogelijkheden tot meer export voor de zuivelindustrie vanwege groeiende vraag naar zuivelproducten in Azië.

